

Svar till Skolinspektionen efter Beslut för förskoleklass och grundskola beträffande tillsyn i Örnaskolan 1 i Hylte kommun

Dnr 43-2014:7898

1. Bakgrund

Skolinspektionen genomförde en tillsyn på Örnaskolan 1, den 29 och 30 september 2015. Tillsynen resulterade i en rad kritikpunkter som skolan och huvudmannen började analysera och åtgärda snarast efter att inspektionens tillsynsbeslut fattades den 13 januari 2016.

Under avsnittet 1 redovisas de ursprungliga kritikområdena som inspektionen formulerade. Under avsnittet 2 redovisas huvudmannens åtgärder och övriga arbete under vt 2016, samt skolinspektionens kritik efter uppföljningsbesöket 1 maj. Under avsnittet 3 redovisas huvudmannens nu aktuella åtgärder och svar på inspektionens kritik.

1.1 Undervisning och lärande

Skolinspektionen kritiserade Hylte kommun på följande punkt. Författningarna uppfylls inte avseende att:

- I undervisningen tas hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. (1 kap. 4§ och 3 kap. 3§ skollagen; Lgr 11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper)

Följande åtgärder ska vidtas:

- Huvudmannen och rektor ska säkerställa att undervisningen i förberedelseklasserna utgår från elevernas behov och förutsättningar.
- Huvudmannen och rektor ska säkerställa att de elever i förberedelseklassen som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

1.2 Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen kritiserade Hylte kommun på följande punkt. Författningarna uppfylls inte avseende att:

- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att elever ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8§ skollagen)

Följande åtgärder ska vidtas:

- Rektor ska tillse att alla lärarna på skolan känner till och använder sig av rutinerna för att anmäla till rektor i de fall det kan befaras att en elev inte kommer att uppnå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

- Ansvariga i skolenheten ska tillse att elevernas behov av särskilt stöd utreds skyndsamt, och om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckliga för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.
- Upprättade åtgärdsprogram ska följas upp och utvärderas för att säkerställa att rätt åtgärder sätts in.

1.3 Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionen kritiserade Hylte kommun på följande punkt. Författningarna uppfylls inte avseende att:

- Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6-10 §§ skollagen)

Följande åtgärder ska vidtas:

- Rektor ska säkerställa att ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever bedrivs. I detta arbete ska både personal och elever vara engagerade.

1.4 Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolinspektionen kritiserade Hylte kommun på följande punkt. Författningarna uppfylls inte avseende att:

- Lärarna vid skolenheten har legitimation och är behöriga för den undervisning de bedriver, om de inte omfattas av något av undantagen från dessa krav. (2 kap. 13 och 17-18 §§ skollagen samt 33 § införelagen)
- Lärarna vid skolenheten samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen. (Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper)
- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)

Följande åtgärder ska vidtas:

- Rektor ska se till att lärarna undervisar i de ämnen de har behörighet att undervisa i.
- Rektor ska se till att skolans lärare samverkar med varandra i arbetet med att utveckla undervisningen så att eleverna kan nå utbildningsmålen.
- Huvudmannen och rektor ska tillse att elevhälsan främst används förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

1.5 Styrning och utveckling av verksamheten

Skolinspektionen kritiserade Hylte kommun på följande punkter. Författningarna uppfylls inte avseende att:

- Rektor följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4§, 4 kap. 4-6 §§ och 5 kap. 3§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Följande åtgärder ska vidtas:

- Rektor ska följa upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero i relation till de nationella målen. Detta arbete ska involvera både lärare, annan personal och elever. Arbetet ska dokumenteras.
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen, ska rektor besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder. Detta ska dokumenteras och kommuniceras ut i verksamheten.
- Rektor ska planera för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomföra dessa. Planeringen och åtgärderna ska dokumenteras.

2. Bakgrund – arbetet under vt 2016

Under vårterminen 2016 vidtogs en rad åtgärder och ett fortsatt utredningsarbete följde för att fördjupa och nyansera bilden av situationen på skolan. Inom ramen för detta utredningsarbete genomfördes en serie intervjuer på Örnaskolan under mars-april 2016. Förutom förvaltningschef och rektor intervjuades ca 25 personer i personalen.

Resultaten visade sammanfattningsvis att:

- Det i och för sig fanns goda förutsättningar för utveckling på Örnaskolan
- Ett flertal åtgärder vidtagits och processer hade påbörjats för att möta skolinspektionens kritik
- Ett flertal strukturella, kulturella och kompetensmässiga utmaningar kvarstod

Till de goda förutsättningarna hör det stora engagemang och höga ambitionsnivå som flertalet i personalen uppvisar. På skolan finns också många pedagoger med gedigna kunskaper och erfarenheter. Hit hör också planerade investeringar i lokaler, samt utökning av resurserna för ledning och administration.

Bland det som redan under vt 2016 påbörjades hör en uppstramning av elevhälsans rutiner och arbetsätt, ett förtydligt uppdrag för trygghetsteamet, samt ökade åtgärder för att förebygga kränkningar. Hit hör också effekterna av skolassistentens arbete, vilket effektiviserar informationshantering och kommunikation. Här kan också nämnas det förvaltningsövergripande arbete som gjorts på området systematiskt kvalitetsarbete, vilket formaliserades i ett dokument i början av vt 2016.

Skolinspektionen genomförde ett uppföljningsbesök den 1 maj 2016, kort efter att Hylte kommun inkommit med sitt svar på inspektionens kritik den 29 april. Resultatet av detta uppföljningsbesök publicerades den 29 augusti i ett *Beslut efter uppföljning för förskoleklass och grundskola*.

I beslutet framgick att inspektionen ansåg att bristerna ännu ej till fullo var åtgärdade. De brister som inspektionen menar kvarstår framgår nedan i punktform. Det arbetsområde som bedöms ha avhjälppts är *Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling*. Under arbetsområdet *Undervisning och lärande* avstår skolinspektionen från att ingripa. Det är en form av beslut som kan tas till när överträdelsen är ringa, om bristen snabbt kan rättas till, eller om det finns särskilda skäl att avstå från att ingripa. I detta fall avstår inspektionen från ingripande av det senare skälet, då de redovisade åtgärderna som vidtagits och vidtas på arbetsområdet är vad som rimligen kan krävas.

Utifrån ovanstående konstaterar Hylte kommun att fortsatta åtgärder behöver vidtas på arbetsområdet *Undervisning och lärande*, vilket också sker. Bland de åtgärder som vidtagits kan följande nämnas:

- Den nya EFNA-enhetens arbete med att kartlägga nyanländas kunskapsnivå och allmänna förutsättningar samt att förbereda elever och mottagande skolor.
- Samverkan i nätverket för svenska som andraspråk.
- Satsningen på studiehandledare.
- Det påbörjade utvecklingsarbetet på Örnaskolan med inriktning mot individualisering och formativ bedömning, som bedrivs tillsammans med Skolverket inom ramen för projektet *Samverkan för bästa skola*.

2.1 Extra anpassningar och särskilt stöd

Författningarna uppfylls fortfarande inte avseende att:

- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att elever ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8§ skollagen)

Följande åtgärder ska vidtas:

Rektor ska tillse att elevens behov av särskilt stöd utreds skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckliga för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.

2.2 Förutsättningar för lärande och trygghet

Författningarna uppfylls ännu inte avseende att:

- Lärarna vid skolenheten har legitimation och är behöriga för den undervisning de bedriver, om de inte omfattas av något av undantagen från dessa krav. (2 kap. 13 och 17-18 §§ skollagen samt 33 § införandelagen)
- Lärarna vid skolenheten samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen. (Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper)
- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)

Följande åtgärder ska vidtas:

- Rektor ska se till att lärarna undervisar i de ämnen de har behörighet att undervisa i.
- Rektor ska se till att skolans lärare samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen.
- Huvudmannen och rektor ska tillse att elevhälsan främst används förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

2.3 Styrning och utveckling av verksamheten

Författningarna har ännu inte uppfyllts avseende att:

- Rektor följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4-6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Följande åtgärder ska vidtas:

- Rektor ska följa upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero i relation till de nationella målen. Arbetet ska dokumenteras.

- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen, ska rektor besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder. Detta ska dokumenteras.
- Rektor ska planera för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomföra dessa. Planeringen och åtgärderna ska dokumenteras.
- Det systematiska kvalitetsarbetet på skolan ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever.

Skolinspektionen förelägger Hylte kommun vid vite av 500 000 kronor att senast den 20 januari 2017 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. Om kommunen inte följer föreläggandet kan inspektionen ansöka om utdömandet av vitet hos förvaltningsrätten.

3. Huvudmannens svar

Nedanstående text utgör den kommunala huvudmannens redovisning av de åtgärder som vidtagits som svar på de förelägganden som Skolinspektionen riktat mot Hylte kommun. Tidigare har åtgärder presenterats i kommunens svar till inspektionen den 29 april. Flera av de där redovisade åtgärderna återkommer i detta dokument eftersom det är åtgärdernas genomförande, förankring och effekt som är det centrala, snarare än åtgärdernas art eller tidpunkten för deras konceptualisering.

Sammanfattningsvis kan konstateras att mycket av det som inte hade hunnit bli verklighet under vt 2016, har realiserats under ht 2016.

3.1 Extra anpassningar och särskilt stöd

Hylte kommuns svar

All personal har från och med vt 2016 fram till dags dato ett flertal gånger informerats om vilka rutiner som gäller för anmälan om elev som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Information och kommunikation om de grundläggande rutinerna för elevhälsoarbetet, kommer att fortgå.

En elevhälsoplan har skrivits fram av elevhälsoteamet på Örnaskolan. Planen har bearbetats i trygghetsteamet och utvecklingsgruppen samt har kommunicerats till all personal, bland annat vid arbetsplatsträffen den 24/10.

Den aktuella planen...

- definierar elevhälsoteamets (EHT) uppdrag och vilken personal som ingår,
- beskriver hur teamet arbetar kring specifika elevärenden,
- beskriver vem som ansvarar för vad i EHT samt övriga pedagogers eventuella ansvar i specifika elevärenden som tas upp på teamets möten.
- innehåller stående dagordning för teamets veckomöten och dokumentationsrutin.
- beskriver hur pedagoger ska agera om en elev riskerar att inte nå målen (uppmärksammande, extra anpassningar, eventuell utredning, eventuellt åtgärdsprogram).

- beskriver rutiner för uppföljning och utvärdering av enskilda elevärenden och teamets samlade arbete.
- innehåller beskrivningar av informations- och kommunikationsrutiner med anknytning till ärendegången.

Arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd har fördjupats i form av föreläsning, film, diskussioner och reflektioner (studiedag 31 oktober) i syfte att säkerställa att personalen är väl förtrogen med arbetsgången kring elever som riskerar att inte nå målen.

Stor tonvikt har lagts vid anpassningarnas betydelse för högre måluppfyllelse och hur långa processer som är rimliga i olika fall. Även pedagogernas ansvar för pedagogiska utredningar och skrivande av åtgärdsprogram har förtydligats. Aktuella elevärenden är en stående punkt på arbetslagsmöten varannan vecka.

Elevhälsoteamet har utökats med skolans två förstelärare (en av dem är för närvarande föräldraledig). Från och med december ht 2016, deltar även skolans specialpedagog vid teamets möten. En rad rutinskärpningar och justeringar har genomförts, exempelvis beträffande dagordningar, protokoll och övrig dokumentation.

Elevhälsoteamets arbete fortgår nu kontinuerligt utan att stanna av, på grund av sjukfrånvaro eller dylikt. Teamets möten är obligatoriska för samtliga fasta medlemmar och rektor medverkar vid samtliga möten.

Genomförandet av dessa åtgärder innebär att det nu råder full kontroll över elever med extra anpassningar och de med åtgärdsprogram. "Orosanmälningar" blir inte liggande för länge utan återkoppling till anmälande personal, beslut i varje ärende fattas fortlöpande och besluten kommuniceras omgående. All undervisande personal är nu införstådd med var ärenden som de är berörda av "befinner sig". Utredningar om behov av särskilt stöd görs skyndsamt, beslutade åtgärdsprogram följs upp regelbundet och utvärderas.

3.2 Förutsättningar för lärande och trygghet

Hylte kommuns svar

- Lärarnas behörighet

I beslutet den 29/8 konstaterade Skolinspektionen att huvudmannen ska tillämpa regeln om att "lärarna ska undervisa i de ämnen de har behörighet att undervisa i", vilket innebär att huvudmannen har skyldighet att använda behöriga lärare så långt det är möjligt. Slutsatsen som dras av detta resonemang är att frågan måste lösas, egalit hur.

Situationen har analyserats och övervägts noga av Örnaskolans skolledning, i samråd med förvaltningsledningen i Hylte kommun. Vid en samlad bedömning är det för eleverna bästa möjliga alternativet att bibehålla icke behöriga lärare som undervisar i NO med stöd av en behörig lärare, i delar av undervisningen. Alla andra alternativ hade inneburit större och betydande nackdelar för de inblandade eleverna.

Resultatet av förändringarna som genomförts under ht 2016 innebär att enstaka lärare undervisar i ämnen de inte har behörighet i men handleds då av behöriga. Observeras bör att denna situation enbart gäller NO-undervisningen, enligt följande:

År 4: 2 pass/vecka - undervisas av behörig lärare (ES) 1 pass, obehörig (JM) 1 pass (handleds av behörig lärare)

År 5: 2 pass/vecka - undervisas av lärare (SB) som är under utbildning för behörighet i NO (handleds av behörig NO-lärare i år 6).

År 6: 2 pass/vecka - undervisas av behörig lärare (AA) 1 pass, obehörig lärare (JM) 1 pass (handleds av behörig lärare)

Ovanstående utgör en kortsiktig lösning. Den långsiktiga lösningen kommer att kunna infrias från och med mars 2017, då eleverna i år 4-6 i kommer att undervisas i NO av behöriga, legitimerade lärare som kommer tillbaka i tjänst från föräldrarledighet.

- Lärarnas samverkan

I januari 2016 omarbetades skolans mötesstruktur. För att underlätta förverkligandet av denna struktur har arbetslagsledare och teamledare utsetts, med ansvar för att mötena genomförs på ett adekvat sätt, inklusive planering, uppföljning och utvärdering.

Inför ht 2016 gjordes veckoschemat om för att frigöra mer tid för gemensamma möten. Under höstterminen har den nya mötesordningen genomförts fullt ut.

Den aktuella mötesstrukturen innehåller nu

1. Arbetslagsmöten: informations- och planeringsmöten för låg- respektive mellanstadiet.
2. Pedagogiska möten: ett pedagogiskt forum för låg- respektive mellanstadiet och fritidshemmet. I förekommande fall, då skolövergripande ämnen tas upp, blandas personalen. Rektor planerar de pedagogiska mötena tillsammans med utvecklingsgruppen. Mötenas resultat sammanställs och återkopplas muntligt och genom protokoll.
3. Morgonmöten: ett kort informations- och avstämningsmöte på måndag morgon för all pedagogisk personal. Mötet leds av rektor.
4. Teammöte för personal i "lilla gruppen" (grundsärskola) och fritidshemmet som blandar information, planering och pedagogik.
5. APT: för all personal, som leds av rektor.

Således existerar nu en rad mötesfora där samverkan äger rum i olika former och med olika innehåll. Det ur pedagogisk synvinkel viktigaste mötet är de pedagogiska mötena, som planeras av skolans utvecklingsgrupp. Mötesfrekvensen har under ht 2016 ökat till varannan vecka.

Ur möteskalendern kan följande exempel från ht 2016 hämtas:

Vid träffen den 18 oktober var utgångspunkten Wiliam & Thompsons fem nyckelstrategier för ett formativt förhållningssätt. Syftet med träffen var dels att stimulera det kollegiala lärandet men också att i kollegiet skapa en bas för hur pedagogerna tänker formativt kring planering av t ex ett ämnesområde. Kollegiala samtal genomfördes under träffen utifrån följande frågeställningar:

1. Hur planerar vi våra ämnen/teman/uppgifter för att alla elever ska utvecklas så långt som möjligt? Ge exempel!
2. Hur involverar vi elever i planeringen vid uppstart av ämnen/teman/uppgifter? Ge exempel!

Träffen utgjorde ett första steg mot att skapa ett underlag för en gemensam pedagogisk grundsyn/profilering. Resultatet av diskussionerna blev början till en form av idébank för planeringsmetodik, elevinflytande samt hur skolan kan ta höjd för individanpassning redan på planeringsstadiet.

I det fortsatta arbetet med pedagogisk samverkan har kollegiet på de pedagogiska träffarna detaljplanerat arbetet med formativa avstämningar (Bedömningsportalen, "Språket lyfter") samt fortsatt det kollegiala lärandet kring formativt förhållningssätt.

I slutet av höstterminen formulerades ett första utkast till en pedagogisk grundsyn med utgångspunkt i ett formativt förhållningssätt, som omfattas av samtliga pedagoger. Under vt 2017 kommer sedan arbetet att utifrån detta första utkast intensifieras med auskultationer i syfte att förbättra undervisning och stimulera pedagogiska samtal kollegor emellan. Arbetet utvärderas i slutet av vårterminen.

Ytterligare tillfällen till pedagogisk samverkan har givits under ett antal studiedagar. Under exempelvis studiedagen 31 oktober diskuterades ledarskap och studiero i klassrummet med utgångspunkt från en film med Marcus Jacobsson, professor i pedagogik vid Göteborgs universitet, samt forskningsrön sammanfattade av SKL. Syftet med detta var att ytterligare befästa, markera och skapa utrymme för pedagogiska samtal kring det medvetna pedagogiska ledarskapet och dess betydelse för undervisningens effekter.

- Främjande och förebyggande elevhälsa

På Örnaskolan 1 har all personal del i och ansvar för det främjande och förebyggande elevhälsoarbetet. Utöver de åtgärder som redovisats ovan under 3.1, har följande genomförts. Elevhälsoteamet har under vt 2016 börjat förändra arbetsformerna så att dess verksamhet i högre grad blir förebyggande och främjande. Teamet ska fungera som stödfunktion till pedagogerna, handleda pedagoger, se till att åtgärder vidtas, samordna och fördela elevhälsoresurserna, fatta beslut om särskilda insatser, vara involverade i lärandet och röra sig i elevernas miljöer.

Stående dagordning på elevhälsoteamets möten fr o m v 47:

1. Allmänt nuläge klasser (kortfattat, ev insatser)

2. Anmälda elevärenden (anmält till EHT en vecka innan)
3. Förebyggande/Hälsofrämjande aktiviteter/utvärdering
4. Sammanfattning och dokumentation

På det här sättet kan elevhälsoteamet som en samlad funktion, och utifrån en bred professionell kompetens bedöma eventuella insatsbehov för både individ och grupp. Förutsättningar för ett främjande och förebyggande arbete finns därmed.

För att ytterligare stärka förutsättningarna för ett främjande och förebyggande arbete, samt för att analysera de aktuella elevbehoven, gjordes under ht 2016 en fullständig kartläggning av vilka elever i år 1-6 som är föremål för extra anpassningar, utredningar samt åtgärdsprogram. Arbetet krävde stora ansträngningar av elevhälsoteamet men innebär nu och i fortsättningen att det finns ett gott underlag för regelbundna samtal om hälsofrämjande och förebyggande arbete kring elever på gruppnivå.

Trygghetsteamets arbete med främjande och förebyggande elevhälsa handlar om gemensamma rastaktiviteter, gemensamma aktivitetsdagar och om trygghetsmätningar. Teamet ansvarar dessutom för uppdatering och revidering av skolans likabehandlingsplan. Här dokumenteras en stor del av de främjande och förebyggande insatserna. Ett exempel som kan nämnas, hämtat ur likabehandlingsplanen, är skolans hälsovecka som genomförs i vecka 17.

Trygghetsteamets arbete förstärktes under ht 2016 av kommunens nya värdegrundspedagoger. I Trygghetsteamet ingår också kurator och skolsköterska, vilket gör att arbetet med förebyggande och främjande aktiviteter i de två teamen kan samordnas effektivt.

Ett konkret exempel på ett riktat förebyggande och främjande arbete under höstterminen kan lyftas. I en av skolans klasser har det bedrivits systematiska kompisamtal i grupp, eleverna har fört loggbok och reflekterat tillsammans över situationen i klassen. Elevhälsans personal har gjort observationer för att stötta elever och pedagoger. Syftet har varit att avdramatisera relationer och konflikter i klassen och göra eleverna bättre rustade. Elevhälsoteamet har analyserat arbetssättet och avser att använda det i fler klasser framgent, med nödvändiga anpassningar.

3. Styrning och utveckling av verksamheten

Hylte kommuns svar

Huvudmannen igångsatte under vt 2015 en genomgripande reformering av utbildningskontorets kvalitetssystem. Det resulterade i gemensamma rutiner för kvalitetsarbetet dokumenterat i *Riktlinjer för kvalitetsarbetet – Hylte kommun, Barn- och ungdomskontoret*, som antogs av utbildningsnämnden 17 feb 2016. I detta dokument beskrivs de rutiner som gäller för varje rektorsområde.

Rutinerna omfattar bland annat:

En årlig arbetsplan för varje rektorsområde, där prioriterade utvecklingsområden formuleras med nödvändiga utvecklingsåtgärder, samt uppföljningsaktiviteter och utvärdering kopplat till dessa. De prioriterade utvecklingsområdena baseras på tidigare uppföljningar, analyser och utvärderingar och ska ha koppling till läroplanen och till forskning och beprövad erfarenhet.

Minst tre årliga utvärderingar varav en ska omfatta en redovisning, analys och bedömning av rektorsområdets resultat och måluppfyllelse. Uppföljningsmetoderna omfattar statistisk sammanställning, självvärdering med hjälp av BRUK, observationer, intervjuer, dokumentanalys och enkäter.

För att hålla ihop arbetet och ge varje rektorsområde feedback och stimulans anordnar barn- och ungdomschefen återkommande utvärderingsmöten, uppföljningsmöten och kunskapsseminarier med samtliga rektorer och verksamhetsledare. Skolors resultat och utvärderingar ligger också till grund för ett antal kvalitetsdialoger med utbildningsnämnden.

Örnaskolans första utvärdering i enlighet med detta system genomfördes och dokumenterades ht 2016. Utvärderingen utgick från sammanställningar av resultat och måluppfyllelse. Den andra utvärderingen i enlighet med detta system blir färdig i februari eller mars 2017.

Resultatet från tidigare analyser har resulterat i att en arbetsplan för ht 2016 - vt 2017 utarbetades aug-sept 2016. De prioriterade fokusområden som skrivs fram i denna plan är:

1. Normer och värden - Trygghet och studiero
2. Läs- och skrivutveckling
3. Matematisk utveckling

Samtliga fokusområden beskriver aktiviteter, uppföljning och tidpunkt för utvärdering.

De ovanstående dokumenten har förberetts, formulerats och förankrats vid en rad tillfällen under ht 2016. Exempel på detta är studiedagen 23 september då rektor gick igenom resultat (ämnesprov samt betyg år 6) med all personal. Under studiedagen analyserade skolledningen tillsammans med personalen resultaten med fokus på möjliga orsaker. Efter fortsatt bearbetning föredrogs resultaten inför barn- och utbildningsnämnden vid kvalitetsdialogen 19 oktober.

Som ett ytterligare led i arbetet med styrning och utveckling, har personalen under ht 2016 - under rektors ledning - arbetat med Skolverkets självvärderingsverktyg BRUK. Det specifika syftet var att ytterligare fördjupa och komma åt kärnan i resultatens orsaker. (det anförda arbetet genomfördes främst vid en pedagogisk träff 4 oktober. Det avsnitt i BRUK som användes var område 3 (Kunskap, utveckling och lärande) och mer specifikt punkt 3.1 (skolans grundläggande utvecklingsuppdrag) och punkt 3.2 (god miljö för utveckling och lärande).

För att engagera eleverna i det systematiska kvalitetsarbetet har ett antal fokusgrupper med elever bildats, för olika former av uppföljning. Fokusgrupper bland eleverna används i samtliga av arbetsplanens utvecklingsområden (se ovan). All personal har tagit del av det systematiska kvalitetsarbetet ett flertal gånger under ht 2016 i samband med arbetsplatsträffar och studiedagar.

Sammanfattningsvis innebär ovanstående att

- Örnaskolans rektor följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Arbetet dokumenteras i och med utvärdering 1 och 2.
- rektor beslutar om och planerar utifrån gjorda analyser för nödvändiga utvecklingsåtgärder. Aktuell dokumentation för detta omfattar mötesanteckningar och arbetsplan, inklusive den nya elevhälsoplanen och den uppdaterade likabehandlingsplanen.
- lärare, övrig personal och elever deltar i det systematiska kvalitetsarbetet på skolan.

4. Allmänna åtgärder

Förutom de åtgärder som redovisas under respektive ämnesrubrik ovan, har under det senaste året ett antal andra åtgärder av mer allmän art genomförts på Örnaskolan. Dessa åtgärder verkar inte direkt, men väl indirekt, på samtliga punkter som skolinspektionen anfört. De är därför av stor vikt och redovisas nedan.

I september 2016 bytte Örnaskolan rektor. Den nya rektorn har bred och djup erfarenhet av skolledarskap samt har genomgått den statliga rektorsutbildningen. Skolledningen har fr o m ht 2015 förstärkts genom tillsättningen av en skolassistent på 50%. Det innebär en ordentlig administrativ avlastning för rektor, som därigenom frigör viktig tid. Assistentskapet innebär också en mer permanent och fast bemanning på rektorsexpeditionen, vilket innebär säkrare och snabbare kommunikation och informationshantering.

Från och med ht 2016 har skolledningen förstärkts ytterligare genom att en biträdande rektor anställdes på 50 procent.

Rektor har under ht 2016 vidtagit en rad åtgärder för att stärka ledning, styrning, kommunikation och informationshantering. En ny utvecklingsgrupp har formerats, bestående av arbetslagsledare, teamledare och förstelärare. I och genom denna grupp sker huvuddelen av skolans utvecklingsarbete. Arbetslagsledarskapet och teamledarskapet har tydliggjorts och formaliserats så att ansvarsförhållanden klagörs.

Skolans informationsrutiner har skärpts genom digitala och analoga kalendarier och veckobrev.

Under ht 2016 påbörjade Örnaskolan 1 ett utvecklingsarbete tillsammans med Skolverket inom ramen för programmet *Samverkan för bästa skola*. Syftet med programmet är att förbättra elevernas resultat och öka likvärdigheten mellan skolor i Sverige. Det innebär att Hylte kommun och Örnaskolan 1 erhåller stöd och resurser för ett fortsatt ambitiöst utvecklingsarbete.

Arbetet har till dags dato genererat en analys av Örnaskolans övergripande utvecklingsbehov. Arbetet fullföljs under vt 2017 med beslut om och initiering av insatser av olika slag. Samarbetet beräknas pågå under tre år.

Inom ramen för detta arbete har skolan formulerat följande utvecklingsområde:

- Individanpassad undervisning med studiero

Syftet med utvecklingsområdet är att skolans undervisning i högre grad än idag ska ge alla elever en strukturerad och individanpassad undervisning utifrån ett forskningsbaserat synsätt, där de kan följa sitt eget lärande.

De insatser som för närvarande planeras handlar om:

1. Utbildning för personal i formativ bedömning
2. Lärarcoach för stöd och handledning kring ledarskap i klassrummet och utformningen av undervisningen
- 3.Handledning till rektor i det pedagogiska utvecklingsarbetet

Under våren 2016 startades i kommunen ett gemensamt arbete med *Modellskolan i Hylte kommun*. Konceptet liknar det som Jönköping, Gränna, Ängelholm har arbetet med, och baseras på en forskningscirkelmodell.

Under hösten 2016 har Örnaskolans rektor, biträdande rektor och förstelärare startat sin fortbildning inom ramen för detta projekt. Forskningscirkelarna för rektorer leds av tidigare rektor för rektorsutbildningen vid Göteborgs Universitet och forskningscirkelarna för förstelärare leds av en forskare vid Högskolan i Halmstad.

Forskningscirkelarna och de forskningscirkelledare som utbildas, kommer i det fortsatta arbetet att vara viktiga i det systematiska kvalitetsarbetet och för att bedriva en skolutveckling på vetenskaplig grund. På varje enhet skall all lärarpersonal ingå i forskningscirkel som leds av kommunens förstelärare. Dessa kommer sedan ha tillgång till metahandledning via Högskolan i Halmstad. Modellen bygger på aktionslärande/aktionsforskning och liknar mycket "Modellskolans" arbetssätt och syftar därmed till ökat professionellt lärande med fokus på elevers lärande.

5. Uppföljning och utvärdering av redovisade åtgärder

För att följa arbetet med att vidta åtgärder som svar på skolinspektionens kritik, tillsattes i augusti 2016 en styrgrupp. Gruppen har haft regelbundna möten under ht 2016.

I oktober 2016 genomfördes en enkät riktad till all pedagogisk personal på skolan, med syftet att säkerställa att aktuella åtgärder gav önskat resultat. Enkätsvaren gav tydliga signaler på följande områden:

- utvecklingen på skolan går åt rätt håll
- den nya skolledningen åtnjuter ett högt förtroende
- kännedomen om rutinerna i elevhälsoarbetet är mycket god

- kvaliteten på elevhälsoarbetet upplevs som god
- gemensamma möten (arbetslagsmöten, pedagogiska träffar, APT) fungerar bra
- kännedomen om det aktuella kvalitetsarbetet är god

Vidare visade resultaten att arbetet med pedagogisk samverkan kan utvecklas vidare. Ett antal personer i den pedagogiska personalen är ännu inte nöjda (oktober 16). Den enskilde elevens behov kan i ännu högre grad än i dag utgöra utgångspunkten för skolans undervisning.

Samtidigt med enkäten genomfördes också en intervju av fem personer ur den pedagogiska personalen, som representerade förskola, fritidshem, år 1-3 och år 4-6. Resultaten av intervjun visade tydligt att

- skolledningen tar ett stort ansvar för att utvecklingsarbetet ska lyckas
- skolledningen tar stort ansvar för medarbetarnas situation
- samverkan fungerar mycket bättre på skolan nu, jämfört med föregående läsår
- det finns en oro över utmaningarna i elevhälsoarbetet, med avseende på de stora elevbehoven
- förtroendet för elevhälsoteamet och det gemensamma elevhälsoarbetet är gott

Under vt 2017 kommer styrgruppen att fortsätta följa utvecklingen på skolan och också genomföra uppföljningsinsatser i form av enkäter och intervjuer.

Stigert Pettersson

Barn-och ungdomschef

Tommy Fock

Processledare